

Еврейская и общая литература

ספרות עברית וכללית

По программе реформы
"значимое обучение"

על פי תכנית הרפורמה
ללמידה משמעותית

Для новых репатриантов
для религиозных школ

לעולים חדשים
לבתי ספר דתיים

Указания экзаменующимся

הוראות לנבחן

а. Продолжительность экзамена: 1 час 30 минут.

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

б. Строение вопросника и ключ к оценке:

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:

в этом вопроснике два раздела.

בשאלון זה שני פרקים.

Раздел первый: проза (притча о мудрецах,
короткий рассказ), драма и монодрама

פרק ראשון: סיפורת (מעשה חכמים, סיפור קצר),

דרמה ומונודרמה

— $2 \times 30 = 60$ баллов

— $(30 \times 2) = 60$ נקודות

Раздел второй: поэзия (пиют и средневековая
поэзия, ивритская поэзия 20-го века)

פרק שני: שירה (פיוט, שירת ימי הביניים,

השירה העברית במאה ה-20)

— $2 \times 20 = 40$ баллов

— $(20 \times 2) = 40$ נקודות

Всего — 100 баллов

סה"כ — 100 נקודות

в. Разрешенный вспомогательный материал:

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

(1) Напечатанный перечень произведений,
изучавшихся в классе.

(1) רשימה מודפסת של היצירות

(2) Двухязычный словарь по выбору ученика.

שנלמדו בכיתה.

(2) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי,

לפי בחירת התלמיד.

г. Особые указания:

ד. הוראות מיוחדות:

(1) Необходимо приложить к экзаменационной
тетради напечатанный перечень
произведений, изучавшихся в классе.

(1) חובה לצרף למחברת הבחינה את הרשימה

המודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.

(2) Запрещается приводить примеры
из одного и того же произведения
при ответе на разные вопросы.

(2) אין להדגים בתשובות שונות על פי

אותה יצירה.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות לשהן על דפים מחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

Все черновые записи (тезисы, вычисления и т.п.) делайте только на отдельных страницах
экзаменационной тетради. Напишите слово «черновик» в начале каждой страницы, отведенной
вами под черновик. Выполнение любых черновых записей на листах, не относящихся
к экзаменационной тетради, может привести к тому, что экзамен будет аннулирован!

Желаем успеха!

בהצלחה!

Вопросы

Раздел первый – проза (притча о мудрецах и короткий рассказ), драма и монодрама (60 баллов)

Ответьте на два вопроса из вопросов 1-12 (за каждый вопрос – 30 баллов).

Притча о мудрецах

1. Перед вами притча "מר עוקבא". Прочтите ее и ответьте на следующий за ней вопрос.

1 מר עוקבא – הָיָה עֲנִי בְּשִׁכּוֹנָתוֹ,
וְהָיָה רָגִיל כָּל יוֹם לְזַרֵּק לוֹ אֲרֻבָּעָה זָוִיִּים בְּצִנּוֹר הַדֶּלֶת.
פַּעַם אַחַת אָמַר [הָעֵנִי]: אֵלֶּךְ וְאַרְאֶה מִי עוֹשֶׂה עִמִּי טוֹבָה זֹאת.
אוֹתוֹ הַיּוֹם שָׁהָה מֶר עוֹקְבָא בְּבֵית הַמְדָּרֶשׁ הַרְבֵּה, וְהִלָּכָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ.
5 כִּיּוֹן שָׂרְאָה אוֹתָם הָעֲנִי שֶׁהָטוּ עֵצָמָם לְדִלְתָא – יָצָא אַחֲרֵיהֶם.
בָּרַחוּ וְנִכְנְסוּ שְׁנֵיהֶם לְתִנּוֹר גָּרוֹף.
נָכוּוּ רָגְלָיו שֶׁל מֶר עוֹקְבָא.
אָמְרָה לוֹ אִשְׁתּוֹ: תֵּן אֶת רָגְלֶיךָ עַל רָגְלִי.
חָלְשָׁה דִּעְתּוֹ.
10 אָמְרָה לוֹ: אֲנִי מְצוּיָה בְּתוֹךְ הַבֵּית וְהִנָּאֲתִי קְרוֹבָה [לָעֵנִיִּים].

Выберите два места, упоминаемых в притче "מר עוקבא",
и объясните их роль в раскрытии центральной идеи этой притчи.

**Обратите внимание: в разных ответах нельзя приводить
примеры из одного и того же произведения.**

Короткий рассказ

2. יד ושם / אהרן מגד

В следующем отрывке приведены слова деда Зискинда [זיסקינד],
обращенные к Иехуде [יהודה] во время их спора.

Прочтите отрывок и ответьте на вопрос, следующий за ним.

"אומר לך מהו קשר" – אמר סבא זיסקינד במתינות – "קשר הרי זה זיכרון. [...]"

Прокомментируйте слова деда Зискинда и объясните, как эти слова
выражают его позицию в центральном конфликте рассказа.

Разрешается ли этот конфликт в рассказе? Объясните и проиллюстрируйте
ваш ответ.

/продолжение на странице 3/

3. "המחרוזת" / גי-דה-מופסאן

Объясните причины страданий Матильды Луазель в разные периоды ее жизни.

В вашем ответе опишите причины, кроющиеся в характере героини, а также причины, связанные с системой ценностей общества, в котором она жила.

4. "המחרוזת" / גי-דה-מופסאן или "יד ושם" / אהרן מגד **или** другой короткий рассказ

Как правило, основное внимание в коротком рассказе уделяется одному ключевому компоненту с целью выделить его (такими компонентами могут быть, к примеру, образ, событие, конфликт, символ).

Опишите ключевой компонент изученного вами короткого рассказа и объясните, какие выводы о человеке можно сделать из этого ключевого компонента.

Драма

5. בעלת הארמון" / לאה גולדברג

В следующем отрывке приведены слова Доры [דורה], обращенные к Лане [לנה]. Прочтите отрывок и ответьте на два вопроса пунктов (א)-(ב).

אנחנו באנו מארץ ישראל - מר זאנד ואני - ואני פגשתי כאן הרבה אנשים צעירים, אשר בלבם עוד הפחד מפני המלחמה. אבל עכשיו אין הם מפחדים עוד. הם יוצאים החוצה, והולכים לכל מקום, לטייל, לתאטרון, לקולנוע... [...]

(א) Как, по словам Эллы [אלה], Дора пытается убедить Лану покинуть замок? (10 баллов)

(ב) Какие доводы взвешивает Лана за то, чтобы покинуть замок, и против того? Какое решение она принимает? Объясните и проиллюстрируйте свой ответ. (20 баллов)

6. "ילדי הצל" / בן-ציון תומר

Ответьте на два вопроса пунктов (א)-(ב).

(א) Опишите взаимоотношения Йорама [יורם] и Дуби [דובי].

Объясните, как характеризуют каждого из них эти взаимоотношения. (15 баллов)

(ב) Отношение Нурит [נורית] к Йораму отличается от отношения Дуби к новым репатриантам.

Объясните и проиллюстрируйте свой ответ. (15 баллов)

/продолжение на странице 4/

7. "אנטיגונה" / סופוקלס

Характерная черта этой трагедии – переход трагического героя от победы к поражению.

Объясните и проиллюстрируйте данное утверждение на примере образа Креонта [קראון].

8. "בית הבובות" / הנריק איבסן

Образ Норы [נורה] меняется и развивается на протяжении сюжетной линии, в то время как образ Хельмера [הלמר] не развивается и не меняется.

Объясните и проиллюстрируйте данное утверждение.

9. "אויב העם" / הנריק איבסן

Ответьте на два вопроса пунктов (א)-(ב).

В финале пьесы доктор Штукман [שטוקמן] принимает множество решений.

(א) Подробно опишите два из этих решений и объясните, как они связаны с тем, что Штукман был объявлен "врагом народа" ["אויב העם"].
(17 баллов)

(ב) Что можно узнать о состоянии доктора Штукмана из принятых им решений? Объясните и проиллюстрируйте свой ответ.
(13 баллов)

10. "ביקור הגברת הזקנה" / פרידריך דירנмט

Погоня за деньгами – движущая сила сюжета этой пьесы.

Объясните это утверждение и проиллюстрируйте его на примере поведения Клары [קלייר] и поведения двух других персонажей пьесы.

Монодрама

11. "לרקוד עם אבא" / איציק ויינגרטן

В следующем отрывке приведены слова отца, обращенные к сыну.

Прочтите отрывок и ответьте на два вопроса пунктов (א)-(ב).

פתאום אבא צעק: "מספיק, שמעתי מה שאמרת!?! הגיע הזמן שתהיה קצת עם עצמך. אתה לא יכול לקרוא, אתה לא יכול לכתוב. אז תשיר. תצייר. תמצא כבר מה לעשות. מספיק לבוא אתי כל הזמן לכל מקום. מה יהיה כשאני לא אהיה? מה תעשה אז?"

(א) Объясните, что можно узнать из слов отца о его взаимоотношениях с сыном. (12 баллов)

(ב) Отражает ли этот отрывок взаимоотношения отца с сыном на протяжении всей пьесы? Объясните и проиллюстрируйте свой ответ.
(18 баллов)

12. "אחת זקנה" / נאווה סמל

Хана [חנה] рассказывает ученикам в классе о Моцарте.

Перескажите рассказ Ханы о Моцарте и объясните, как связан рассказ о Моцарте с центральной идеей монодрамы "אחת זקנה".

/продолжение на странице 5/

Раздел второй – поэзия (פיוט), средневековая поэзия, ивритская поэзия 20-го века) (40 баллов)

Ответьте на два из вопросов 13-19

(за каждый вопрос – 20 баллов; всего – 40 баллов).

Пиют [פיוט]

13. Прочтите пиют [פיוט] и ответьте на следующий за ним вопрос.

יָדִיד נֶפֶשׁ / ר' אלעזר אזיכרי

יָדִיד נֶפֶשׁ אֵב הַרְחָמֹן, מְשׁוּךְ עֲבָדְךָ אֶל רְצוֹנְךָ,
רוּיָן עֲבָדְךָ כְּמוֹ אֵיל, יִשְׁתַּחֲוֶה מוֹל הַדֶּרֶךְ,
כִּי יַעֲרֹב לוֹ יְדִידוֹתֶךָ מִנִּפְתַּת צוּף וְכָל טַעַם.

הַדּוּר, נֶאֱדָה, זִיו הָעוֹלָם, נֶפְשֵׁי חוֹלֶת אֶהְבֶּתְךָ;
אֲנִי אֶל נָא רָפֵא נָא לָהּ בְּהִרְאוֹת לָהּ נַעַם זִיוְךָ;
אֲזִי תִתְחַזֵּק וְתִתְרַפֵּא וְהִיתָה לָהּ שְׂפַחַת עוֹלָם.

וְתִיק יִהְיֶמוּ רַחֲמֶיךָ וְחוּס נָא עַל בֶּן אוֹהֶבְךָ,
כִּי זֶה כְּמָה נִכְסֶיךָ נִכְסֶיךָ לְרֵאוֹת בְּתַפְאֲרֶת עֶזְךָ,
אֲנִי, אֵלִי, מִחֲמַד לִבִּי, חוֹשֶׁה נָא, וְאַל תִּתְעַלֵּם.

הַגִּלָּה נָא וּפְרֹשׁ, חֲבִיב, עָלִי אֶת סֵבֶת שְׁלוֹמְךָ,
תֵּאִיר אֶרֶץ מִכְבוֹדְךָ, נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בְּךָ.
מִהֵר, אֶהוּב, כִּי בָא מוֹעֵד, וְחַנּוּנִי כִימֵי עוֹלָם.

Во второй строке пиюта [פיוט] есть художественные образы [ציורי לשון] болезни и последующего выздоровления. Объясните связь между этими образами и центральной идеей пиюта.

Средневековая поэзия

14. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

יְדַעְתָּנִי בְּטָרִם תְּצַרְנִי / ר' יהודה הלוי

יְדַעְתָּנִי בְּטָרִם תְּצַרְנִי, / וְכָל עוֹד רוּחֶךָ בִּי – תְּצַרְנִי.
הֵיֶשׁ לִי מַעֲמָד, אִם תִּהְיֶה פָנִי, / וְאִם לִי מַהֲלָךְ, אִם תַּעֲצֹרְנִי?
וְמָה אֹמֵר? – וּמַחֲשָׁבִי בְיָדְךָ! / וְמָה אוֹכֵל עֲשֵׂה עַד תַּעֲזֹרְנִי?
דְּרֹשְׁתִּיךָ בַּעַת רָצוֹן – עֲנֵנִי / וְכִצְנָה רָצוֹנְךָ תַּעֲטֹרְנִי,
הִקְיַמְנִי לְשַׁחַר אֶת דְּבִירְךָ / וְאֶת שְׁמֶךָ לְבִירְךָ עוֹרְרִנִי!

Объясните два параллелизма [התקבלות] из стихотворения и напишите, как каждый из них подчеркивает основную идею стихотворения.

15. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

שֹׁפֵל רוּחַ / ר' שלמה אבן-גבירול

שֹׁפֵל-רוּחַ, שֹׁפֵל-בֶּרֶךְ וְקוֹמָה, / אֶקְדָּמְךָ בְּרַב פֶּחַד וְאִימָה.
לְפָנֶיךָ אֲנִי נֹחֵשֵׁב בְּעֵינֵי / כְּתוּלַעַת קִטְנָה בְּאֶדְמָה.
מְלוֹא עוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין קֶץ לְגִדְלוֹ, / הִכְמוּנִי יִהְיֶה לְךָ, וּבִמָּה?
הִדְרֶךְ לֹא יִכִּילוֹן מְלֹאכֵי-רוּם – / וְעַל אַחַת אֲנִי כִמָּה וְכִמָּה!
אֲשַׁחַר אֵל בְּרֵאשִׁית רַעֲיוֹנִי / אֲשֶׁר לְשִׁמוֹ תִּהְיֶה לֵל כָּל נִשְׁמָה.

Объясните последнюю строфу стихотворения и опишите, как стихотворение перекликается с молитвой, на которую оно намекает.

Ивритская поэзия 20-го века

Страна Израеля и Иерусалим

16. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

אָרֹן / לאה גולדברג

כָּאֵן לֹא אֲשַׁמַּע אֶת קוֹל הַקּוֹקְיָה.
כָּאֵן לֹא יִחַבֵּשׁ הָעֵץ מִצְנַפֶּת שָׁלֵג,
אֲבָל בְּצֵל הָאֲרָנִים הָאֵלֶּה
כָּל יְלָדוּתִי שְׁקָמָה לְתַחֲיָה.

צִלְצוֹל הַמְּחַטָּיִם: הִיָּה הִיָּה —
אֶקְרָא מוֹלָדֶת לְמֶרְחֵב־הַשָּׁלֵג,
לְקֶרֶח יִרְקֶרֶק כּוֹבֵל־הַפֶּלֶג,
לְלִשׁוֹן הַשִּׁיר בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה.

אוֹלֵי רֶק צִפְרֵי־מַסַּע יוֹדְעוֹת —
כְּשֶׁהֵן תְּלוּיּוֹת בֵּין אֶרֶץ וְשָׁמַיִם —
אֶת זֶה הַכָּאֵב שֶׁל שְׁתֵּי הַמוֹלָדוֹת.

אֲתֶכֶם אֲנִי נִשְׁתַּלְתִּי פַעַמִּים,
אֲתֶכֶם אֲנִי צִמְחָתִי, אֲרָנִים,
וְשָׁרָשֵׁי בְּשָׁנֵי נוֹפִים שׁוֹנִים.

Поэтесса отождествляет себя с соснами [עצי האורן], таким образом раскрывается смысл стихотворения.

Объясните и проиллюстрируйте это утверждение.

Поэзия после Катастрофы

17. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

נצול / לאה איני

אָבי מתקשר למספר הצלוב לו על זרוע
וּמקשיב-מקשיב בְּדְרוֹךְ.
בְּאַזֵּן השְׁמאַלִית אֵינוֹ מְקַשֵּׁב
זָכַר לְסְטִירָה מִכְּפֹ שֶׁל אֶס. אֶס.
בְּאַזֵּן הַיָּד הוּא שׁוֹמֵעַ
שׁוֹמֵעַ בְּמַחְרִישׁ
אֵךְ אֵת הָאָזֶן הַבְּרִיאָה הוּא עוֹשֶׂה כְּאַפְרָכְסֵת
לְסִיּוּטִים שֶׁבָּאִים לוֹ
מִדּוֹרָה, מִבּוֹנָה, מֵאֲשׁוּיָץ
בְּקִרְוֹנוֹת
אָבִי צוֹרֵחַ אַחַת לְשָׁבוּעַ בְּאֹמֶר -
שְׁלֹמִי טוֹב
וְאַחֵר כֵּךְ הוּא הוֹפֵךְ אֶת רֹאשׁוֹ עַל הַכֶּר הַרְטֹב
וְנִרְדָּם עַל צִדּוֹ הַיְמָנִי
נוֹתֵן אֶת אָזְנוֹ הַמִּתָּה לְבִכְיִי
בְּכִי הַמַּהֲלֵךְ עַל בְּהוֹנוֹת.

Стихотворение завершается следующими строками:

נוֹתֵן אֶת אָזְנוֹ הַמִּתָּה לְבִכְיִי
בְּכִי הַמַּהֲלֵךְ עַל בְּהוֹנוֹת.

В контексте этих строк объясните влияние опыта пережитой Катастрофы [חווית השואה] на отношения отца с дочерью.

/продолжение на странице 9/

Супружеская жизнь и любовь [זוגיות ואהבה]

18. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

שְׁלוֹמִי / זלדה

שְׁלוֹמִי קָשׁוּר בְּחוּט
אֶל שְׁלוֹמָהּ. строфа 1

וְהַחַיִּים הָאֲהוּבִים строфа 2
וְתַקּוּפוֹת הַשָּׁנָה הַנּוֹפְלוֹת
עִם אוֹצֵר הַרְיחוֹת, הַפְּרָחִים,
הַפָּרִי, הָעֵלִים וְהַרוֹחוֹת,
וְעִם הָעֶרְפֶּל וְהַמָּטָר,
הַשֶּׁלֶג הַפֶּתְאָמִי
וְהַטֵּל,
תְּלִיִּים עַל חוּט הַכְּמִיָּהּ.

אֲנִי וְאַתָּה וְהַשֶּׁבֶת. строфа 3
אֲנִי וְאַתָּה וְחַיִּינִי
בְּגִלְגּוּל הַקּוֹדֶם.
אֲנִי וְאַתָּה
וְהַשֶּׁקֶר.
וְהַפֶּחַד.
וְהַקֶּרְעִים.
אֲנִי וְאַתָּה
וּבוֹרָא הַשָּׁמַיִם שְׂאִין לָהֶם
חוֹף.

אֲנִי וְאַתָּה строфа 4
וְהַחִידָה.
אֲנִי וְאַתָּה
וְהַמּוֹת.

В чем особенность взаимоотношений лирической героини [דוברת]
и ее возлюбленного, согласно второй строфе стихотворения?
Объясните и проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста.

/продолжение на странице 10/

Человек и его самоидентификация [אדם וזהותו]

19. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

דוֹרְגֵל / דן פגיס

דוֹרְגֵל הוּא חַי מְשֻׁנָּה לְמַדִּי:
בְּבִשְׂרוֹ הוּא שְׂאֵר
לְשְׂאֵר הַחַיּוֹת הַטּוֹרְפוֹת, אֵךְ רַק הוּא
מְבַשֵּׁל חַיּוֹת, מְפַלְּל חַיּוֹת,
רַק הוּא לּוֹבֵשׁ חַיּוֹת, נוֹעֵל חַיּוֹת.
רַק הוּא חוֹשֵׁב
שֶׁהוּא זֶר בְּעוֹלָם, רַק הוּא מוֹחָה
עַל מֶה שֶׁנִּגְזַר, רַק הוּא צוֹחֵק,
וּמְפַלֵּיא עוֹד יוֹתֵר, רַק הוּא
רוֹכֵב מְרִצּוֹנוֹ עַל אוֹפֶנוֹעַ.
יֵשׁ לוֹ עֲשָׂרִים אֲצָבָעוֹת,
שְׁתֵּי אֲזָנִים,
מֵאָה לְבָבוֹת.

בְּבִשְׂרוֹ הוּא שְׂאֵר
לְשְׂאֵר הַחַיּוֹת הַטּוֹרְפוֹת

Прокомментируйте эти строки и объясните, как они отражают центральную идею стихотворения.

Желаем успеха!

Авторские права принадлежат Государству Израиль.
Копировать или публиковать можно только
с разрешения Министерства просвещения.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם
אלא ברשות משרד החינוך.